ԱՐԾԻՒ

ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹ
ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ARDZIV

OFFICIAL ORGAN OF A.R.F.
ARMENIAN YOUTH ORGANIZATION OF CANADA

ORGANE OFFICIEL DE F.R.A. ORGANISATION
DE LA JEUNESSE ARMÉNIENNE DU CANADA

ՄԱՐՏ 1992 • MARCH 1992 | Բ. ՏԱՐԻ • ԹԻՒ 2 | VOL. 2 • No. 2

Ով Երիտասարդութիւն՝ Ո՞ւր Ես Գնում:

Armenian Youth, Where Are You Headed?

HAGEN/Verdens Gang, Oslo

Summers, Orlando Sentinel

Երիտասարդութիւն / Youth ... 8

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ

ՐԱՖՖԻ ԱԺԷՄԵԱՆ
ՀՐԱՆԴ ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ
ԾՈՎԻՆԱՐ ՏԷՐ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ
ՌԱԶՄԻԿ ՔԷՉԻՉԵԱՆ

EDITORIAL BOARD

RAFFI ADJEMIAN
HRANT NAHABEDIAN
ZOVINAR
DER KHATCHADOURIAN
RAZMIG KECHICHIAN

Բաժանորդագրութեան, տեղեկութիւններու համար դիմել՝
For more information on a subscription contact:

ARDZIV BARPERATERT
c/o ARF YOC CE
3401 Olivar-Asselin
Montreal, P.Q. H4J 1L5
Tel.: (514) 331-6548

ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՑԱՆԿ / CONTENTS

NEWSBRIEFS 4

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ / EDITORIAL 5

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑՆԵՐ 6

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆ / YOUTH 8

"Juvenescence" 8

Diaspora's Rhetoric
(an Armenian Recital's Aftermath) 8

Repression
(an Armenian Girl's Outlook) 8

Հայ Երիտասարդը 9

Վերստին Պատնէշին վրայ 10

Les jeunes et les graffitis 11

Հայ Եկեղեցին ո՞ւր կ'երթայ 12

ԱԿՆԱՐԿՆԵՐ 14

ECONOMY 15

ՕՐԱՑՈՅՑ 16

ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ 17

ԶԵՌՆԱՐԿՆԵՐ 18

CANADIAN PRIME MINISTER MEETS WITH PRESIDENT TER-PETROSIAN

Emerging from his first meeting with Canadian Prime Minister Brian Mulroney, Armenian President Levon Ter-Petrosian termed it "beneficial" and "important." He added that with the meeting, held on November 15, "the foundation was laid for serious relations between Canada and Armenia."

During his brief stay in Canada, President Ter-Petrosian also met with members of the Canadian parliament and attended a reception in his honor with the presence of Armenian religious, political, and community organizations.

President Ter-Petrosian arrived in Canada on Friday, Nov. 15, at noon, accompanied by his foreign minister, Raffi Hovannisian, his chief of staff, Shahen Karamanougian; the official representative of the Armenian republic to the U.S. and Canada, Alexander Arzoumanian; and his official translator, Dr. Rouben Adalian. Upon arrival the president was greeted by representatives of the Canadian foreign ministry, unlike his arrival in the U.S., where only Armenian community groups met the President at the airport.

After his arrival, the President and his entourage, as well as Mr. Kourken Sarkissian of Toronto, who had been granted jurisdiction in organizing some aspects of the President's trip, held a private lunch.

In the afternoon the President met with seven members of parliament, representing the Progressive-Conservative and Liberal parties, who asked President Ter Petrosian a series of questions on the issues of recognition of Armenian independence, economic plans, and Artsakh.

Later in the afternoon, the President and other Armenian government officials met with the representatives of the Armenian community in Canada, including those of the Armenian church, the Catholic and Protestant communities, the Hunchak, ARF and Ramgavar parties, the AGBU and ARS, as well as the Armenian Businessmen's Council of Canada, the Armenian Medical Association of Toronto, the Zoryan Institute, and members of the Armenian print and electronic media.

President Levon Ter-Petrosian with Canadian Prime Minister Brian Mulroney

CANADA ANNOUNCES HUMANITARIAN ASSISTANCE TO ARMENIA

The Secretary of State for External Affairs, Barbara McDougall, announced on November 29th, 1991, that Canada is providing $500 000 in humanitarian assistance to Armenia. They are part of a $5 million package of humanitarian assistance for the U.S.S.R., announced November 1st by Prime Minister Brian Mulroney.

ARMENIA CLEARED FOR UN MEMBERSHIP

The Security Council cleared the way on Wednesday, January 29 for the former Soviet Republics of Armenia, Kyrgyzstan, Tajikistan, and Uzbekistan to join the United Nations.

Once the council has endorsed an application, a country is formally admitted to the UN by the General Assembly, now in recess but expected to hold a resumed session in a few weeks' time.

The world organization at present has 166 members.

CANADA ESTABLISHES DIPLOMATIC RELATIONS WITH ARMENIA

The Secretary of State for External Affairs, Barbara McDougall, announced on January 21st, 1992, the establishment of diplomatic relations with Armenia.

"Canada was proud to be among the first to recognize Armenia as an independant state last December. By establishing formal diplomatic relations, we hope to deepen the already strong ties we have with the people of Armenia", said Mrs. McDougall.

The minister added that Canada will establish a diplomatic presence in Yerevan. Discussions will begin soon on the form of Armenia's representation in Canada and other issues.

The Joint Declaration was signed in Prague by Raffi Hovannesian, where both Ministers were attending a meeting of the Council of Ministers of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE).

ARMENIA GRANTED CSCE MEMBERSHIP

Armenia was among the members of the Commonwealth of Independant States that were granted observer status this week by the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE).

At one stage Turkish diplomats objected to the admission of Armenia because of the on-going conflict in Nagorno-Karabagh.

The Committee of Senior Officials, which prepares the meeting of CSCE foreign ministers, reached a consensus and recommended full membership of all CIS members late Tuesday night, after Turkey lifted a veto on the admission of Armenia.

Turkey insisted that before Armenia could join, it should first issue a statement recognizing Turkey's present international borders and renouncing any territorial claims to Turkish territory.

Informed sources said that if the Turkish government had persisted with its veto, other countries might retaliate by refusing to admit Turkish-speaking Azerbaijan.

«ԶԱՐԹՆԻՐ ԱԶԳ ԻՄ ԷԴ ԽՈՐ ՔՆԻՑԴ ...»

Խորհրդային Միութեան եօթանասնամեայ համայնավար բռնատիրութեան շրջանին, հայրենի աշուղները արուեստի ճամբով «զարթնում» կոչը կ'ընէին ընդդէմ բռնատիրութեան՝ ընդդէմ հայ ժողովուրդի ստրկութեան:

Աշուղ Գուսան Սեդրակ «Երգ Գէորգ Չաւուշի» բանաստեղծութեան վրայ աւելցուցած էր՝ «Զարթնի՛ր ազգ իմ, զարթնի՛ր, էդ խոր քնիցը ...» բառերը: Այս բառերու խորհուրդը դժուար չէ հասկնալ. մեր պատմութեան մեծագոյն հերոսներէն Գէորգ Չաւուշի մահուան դրուագին կցուած այս բառերը ինքնին կոչի կը վերածուէին՝ Չաւուշներ, զոհեր կը պահանջէին խորտակելու երկաթեայ վարագոյրները եւ կերտելու անկախ հայրենիքը:

Անհաւասիկ ժամանակը իր փաստը տուաւ, ներքին պոռթկում, յեղափոխութիւն, Ղարաբաղեան շարժում, Չաւուշներ, զոհեր, իշխանութիւն, երկաթեայ վարագոյրի խորտակում, անկախութիւն, ազատ հանրապետութիւն:

Այսօր իրականութիւն դարձաւ անկախութիւնը՝ բայց հայ երիտասարդը տակաւին կը մնայ հանդիսատեսի հանդերձներուն մէջ:

Երիտասարդութեան մտքին մէջ արդե՞օք կատարուածը թատրոն մըն է, որ պէտք ունի ծափահարողներու: Արդե՞օք կատարուածը ներկայ դարուս կրկէսներէն (Circus) մէկն է, ուր կը դիտես եւ կը զուարճանաս հտպիտի (clown) խեղկատակութիւններով:

Ո՛չ — ըստ երեւոյթին կատարուածը հնադարեա՛ն կրկէս մըն է, որուն մէջ հտպիտները չեն ծիծաղելին, այլ դուն ես ... ո՛վ հայ երիտասարդութիւն՝ երբ առիւծները պիտի յօշոտեն քու էութիւնդ: Ուրեմն՝ ծիծաղելին քու մահու կենաց վրէժխնդրութեան մարտդ պիտի ըլլայ գազաններուն դէմ:

Թէկուզ «Զարթնի՛ր ազգ իմ ...» կոչերը, կանչերը պէտք են փոխարինուին «Զարթնի՛ր երիտասարդութիւն ...» կոչին սփիւռքի տարածքին, եւ երիտասարդութիւնը անհատ առ անհատ սթափի շփոթալի կացութենէն. ճշտէ ինքն իր մէջ ազգային, քաղաքացիական երկպատկանելիութեան հարցը, ցեղակրօնութեան հարցը, ընկերային իրավիճակը, եւայլն ...:

Բաւական չէ՞ արդեօք այսքան տատամսում այս աճող սերունդին ...:

Ահա՝ կը լսուի հայերէնի իրաւիճակի արձագանգը. « ... ցնցէ՛ դուն զքեզ, երիտասա՛րդ տարր, փնտռէ՛ ինքզինքդ նախ քու մէջդ, ճշտէ՛ տեղդ ազգային կեանքին եւ պատկանելիութեան մէջ, փաստէ՛ ինքզինքդ հայրենիքի պաշտպանութեան, բարգաւաճման, զարգացման մէջ. մէկ խօսքով ի՛նչ որ չէիր ըրած մինչեւ հիմա՝ վստահելով ուրիշներուն: Եւ այն ատեն ըրէ այնպէս, որ հայրենիքդ հպարտանայ միջազգայինին դիմաց, որու մէկ մասնիկը դուն պիտի ըլլաս»:

"ARMENIAN YOUTH, AWAKEN FROM YOUR DEEP SLUMBER;"

During the seventy years of the Communist regime, the music of Armenian *"Ashoughs"* (troubadours), contained slogans aimed at their oppressors. When the ashough Goussan Sedrak would sing about Kevork Tchavoush, he would add the phrase "awaken my people from your deep slumber". The true meaning of this phrase is easily understood.

Consequently, these words were translated into reality. The Karabagh Movement, the fall of the Iron Curtain, and ultimately the independence of our homeland. The question however remains: where is the Armenian youth of the diaspora, and what is it doing? Do these individuals wish to remain as spectators to the awesome events that are presently occurring, and perhaps merely applaude, as one would at the end of some theatrical performance. Apparently, it is more appropriate if the words of our *ashoughs* read as "awaken all you young Armenians ...". This may inspire and motivate the youth to do something constructive.

Hesitate no more "Yeridasartner"! Begin the journey towards discovering the roots and richness of your identity and heritage. Contribute to our Economy, Politics, Education, Science, Arts; BUILD OUR NATION.

If you desire to see your homeland prosper, become a proud member of the international community of Armenians. Lend a helping and loving hand towards the development and protection of our Armenia.

LISTEN TO THE CALL OF YOUR NATION!

«Ես ճշմարտութիւնը գիտեմ, որոնցից մէկն ասում՝ ուզո՞ւմ ես գուշակել, տեսնել մի ժողովուրդի ապագան՝ նայիր նրա երիտասարդութեան»:

ԳԱՐԵԳԻՆ ՆԺԴԵՀ

Մեթր Հայդուկ Շամլեան ...

Շատեր կը ճանչնան զինք իբրեւ ուսուցիչ, դասախօս, բանախօս, փաստաբան կամ ... ակումբի ընկեր:

Մեթր Շամլեան ծնած է Լիբանան. յաճախած է Համազգայինի «Նշան Փալանճեան» ճեմարանը: Փոխադրուած է Մոնթրէալ 1975-ին: Յաճախած է Université de Montréal համալսարանը, ուր աւարտած է իրաւաբանական ուսումը: Այսօր, մեթր Շամլեան կը գործէ որպէս փաստաբան, եւ Մոնթրէալի մէջ հիմնած է իր իրաւաբանական յատուկ գրասենեակը: «Հայդուկ» անունը տրուած է իր կնքահօր՝ Սիմոն Վրացեանի կողմէ. «կը փորձեմ արժանի ըլլալ այս անունին, եւ կը շարունակեմ փորձել, յուսալով որ եղած եմ մինչեւ հոս:»

Մեթր Շամլեան որոշած է մասնակցիլ այս տարուայ Գանատայի խորհրդարանի երեսփոխանական ընտրութիւններուն: «Նկատի ունենալով որ հայ գաղութ գոյութիւն ունի Գանատայի մէջ այսքան տարիներ, եւ նկատի ունենալով որ չէզոք գաղութներ չեն բառին ի միջի այլոց քաղաքական իմաստը, բնական է եւ շատ տրամաբանական, որ ոչ միայն ժամանակը եկած է — այլ նոյնիսկ անցած — որպէսզի հայ ծագումով երեսփոխաններ ունենանք խորհրդարաններէ ներս, ըլլան անոնք դաշնակցային, նահանգային եւ նաեւ քաղաքապետարանի զանազան մարմիններու մէջ:

Մեթր Շամլեան շատ սիրով ընդունեց պատասխանել «ԱՐԾԻՒ»ի խմբագրական կազմի հարցումներուն, մեզ հրաւիրելով իր գրասենեակը: Ան պատասխանեց առանց վարանումի, շատ ինքնավստահ ձեւով, փաստելով իր խորունկ համոզումը իր գաղափարներուն եւ ծրագիրներուն մէջ:

«Պէտք է լաւ հասկնալ, որ անտեղի եւ անտրամաբանական պիտի ըլլար որ միայն ու միայն զուտ ազգային նպատակներով երեսփոխան մը ունենայինք, մենք հայերս, պետութեան մը մօտ: Եթէ միակ եւ բացարձակ առաջնահերթութիւնը ըլլար զուտ ազգային հարցերու հետապնդումը, տարբեր ձեւեր որդեգրելով կարելի է հասնիլ այդ նպատակին: Մինչեւ այն ժամանակ, ուր մեծ թիւով գաղութ մը ունինք Գանատայի մէջ, պէտք է որ այդ գաղութը ներկայացուցիչներ ունենայ պետական մարմիններու մէջ, որպէսզի իր պարտականութիւնը կատարէ այդ երկրի նկատմամբ: Պարտականութիւնը կը կատարէ այդ պարագային հայօրէն, իր ծագումին գիտակցութեամբ: Քանի որ այս երկիրը բաղկացած է զանազան ծագումներէ սերած ժողովուրդներէ եւ ազգերէ: Անոնցմէ մեծ թիւ հաշուող համայնքներ, պէտք է ունենան իրենց ներկայացուցիչները պետական մարմիններէ ներս, որ այս մարմինները կարենան իրապէս ներկայացուցչական ըլլալ: Ուրեմն, պէտք է ապահովենք տրամաբանական ներկայութիւն մը պետութենէն ներս, եւ նոյնը պէտք է ընեն այն բոլոր փոքրամասնութիւնները եւ համայնքները, որոնք չեն ըրած տակաւին:»

Մեթր Հայդուկ Շամլեան

Այս բոլորին արդի՞ւնքը ...

«Տեղական մակարդակի վրայ, որպէս համայնք, եթէ կ'ուզես առաւելագոյն չափով օգտուիլ օրինապէս պետութենէն, պէտք է ներկայացուցիչ մը ունենաս իր մօտ: Ուրիշներու միջոցաւ կարելի չէ ընել այդ մէկը, ինչպէս որ մինչեւ հիմա կը փորձէինք ընել, կապեր հաստատելով քաղաքական անձնաւորութիւններու հետ»:

«Ուղղակի խօսնակի մը պէտքը կայ քու համայնքիդ եւ պետութեան միջեւ: Ուրեմն պէտք ունիս խորհրդարանի մէջ ներկայացուցիչներու ի միջի այլոց: Այս մէկը օրինակ մըն է տեղական մակարդակի վրայ:»

«Միջազգային գետնի վրայ, գիտենք որ Հայաստանը անկախութեան տիրացած է, եւ որ շատ կարեւոր կերպով պէտք ունի միջազգային փոխյարաբերութիւններ (քաղաքական, դիւանագիտական, տնտեսական, եւայլն ...) մշակելու եւ պահպանելու Արեւմտեան երկիրներու հետ, որոնց կարգին կարեւոր երկիրներէն մէկը Գանատան է: Ո՞ւր է այս կապի միջեւ միջնորդ ըլլան հայ

ծագումով անձեր, ո՞ւր է նորէն ձգենք նախաձեռնութիւնը անձերու, որոնք հայ ծագում ունեցողներու չափ մօտ եւ տեղեակ չեն այս հարցին եւ իրականութեան: Ոչ միայն կրնանք նախապատուութիւն ապահովել այս քաղաքական միջազգային փոխ-յարաբերութեան Գանատայի եւ Հայաստանի միջեւ, այլ նաեւ կրնանք այդ յարաբերութիւնը ճիշդ հուներու վրայ դնել, որպէսզի կապերը գոյանան ու ամրանան շիտակ ձեւով:»

«Այս երկու օրինակները զոր տուի, Գանատայի քաղաքականութեան տրամաբանութեան մէջ իսկ կ'արձանագրուին: Համայնքը զօրացնելով, նոյնպէս պետութեան մօտ ներկայացուցիչ ունենալով, կիրարկած կ'ըլլամ այս պետութեան կարեւոր քաղաքական եւ ընկերային ծրագիրներէն մէկը՝ բազմամշակութային քաղաքականութիւնը: Իրենց հիմնական քաղաքականութիւններէն մէկն է որ, վերջապէս կը փորձեմ վերածել տեւող իրականութեան մը:»

«Հետեւաբար, որ կողմէն ալ դիտես վերջին հաշուով, համոզուած եմ որ այսպիսի ծրագիրներ անհրաժեշտ են: Ընտրաշրջանները չեն պակսիր, թեկնածուները չեն պակսիր, եւ այս ուղղութեամբ աշխատողները նոյնպէս: Վայրկեան առաջ պէտք է նախապատուութիւն տալ այսպիսի ծրագիրներու, որոնցմէ միայն մէկ օրինակն է այն, ուր ես նկատի առնուած եմ որպէս թեկնածու:

Հայ ծագումով անձ մը ինչպէ՞ս կրնայ դիմագրաւել Գանատական ներքին հարցեր:

«Մենք հայերս, մեր ճակատագրի տարօրինակ բերումով, տիրացած ենք իսկապէս արտակարգ քաղաքական հասունութեան եւ փորձառութեան. եւ ոչ միայն մեր պարտականութիւնն է այդ փորձառութիւնը դնել Գանատայի տրամադրութեան տակ, այլ նաեւ իրենք մտահոգ պէտք է ըլլան, որ տակաւին չէ եղած այդ: Մենք կրնանք շատ ազդու, համոզիչ եւ լուրջ դարմաններ առաջարկել, շնորհիւ մեր փորձառութեան, ներկայ ընդհանուր գանատական տագնապին:»

Հետաքրքրուած եմ գիտնալու եթէ անձնական շահագրգռութիւններ կան որոնք կը մղեն ձեզի, եւ ինչո՞ւ համար պատրաստ էք այս հսկայական զոհաբեր աշխատանքը տանելու:

«Այս «ինչո՞ւ համարին» որպէս պատասխան կ'ուզեմ անպայման շեշտել եւ ընդգծել, որ անձնական շահագրգռութիւն մը չունիմ, բառին ըլլայ նիւթական կամ վերացական իմաստով: Որեւէ մասնաւոր հմայք մը չեմ տեսներ, որուն պէտքը կը զգամ, ոչ մէկ ձեւով: Իմ անձնական դատողութիւնս շատ խիստ է քաղաքագէտներու եւ քաղաքական կեանքի հանդէպ: Դրամական շահ չկայ. ես ապարէզով փաստաբան եմ, գրասենեակս ունիմ, որ շատ լաւ ընթացքի մէջ է: Այս աշխատանքը որպէս զոհաբերում նկատի կ'ունենամ, եւ զայն այդպէս ստանձնեցի ամենայն համոզումով ու պիտի երթամ մինչեւ ծայր:»

Ոչ միայն ժամանակը եկած է — այլ նոյնիսկ անցած — որպէսզի հայ ծագումով երեսփոխաններ ունենանք խորհրդարաններէ ներս:

Ներկայիս ի՞նչ աշխատանք կը տարուի գործնականօրէն:

«Գործնականօրէն, աշխատանքը երկու հանգրուանով տեղի պիտի ունենայ: Ընտրական ծրագիր մը չի յաջողիր, առանց մեծ թիւով ընտրողներու մասնակցութեան, ժողովրդավարական աշխատանք մըն է որ տեղի կ'ունենայ եւ անհրաժեշտ է որ անձեր գան քուէ տան, որպէսզի մէկը ընտրուի: Բայց, նոյնիսկ այդ ընտրութեան գործողութիւնը երկու հանգրուանով տեղի պիտի ունենայ:

Նախ պէտք էր որ մէկը թեկնածու ընտրուի որ կարենայ յետոյ երեսփոխան ընտրուիլ: Ներկայանալէ առաջ Ahuntsic ընտրաշրջանէն ներս որպէս Parti Libéral du Canada-ի թեկնածու, պէտք է որ նախ այդ թեկնածութեան տիրանամ — նորէն քուէարկութեամբ: Parti Libéral du Canada-ի ընտրաշրջանը ընկերակցութիւն մը ունի (Association de Comté) որ անդամներ եւ վարչութիւն մը կ'ունենայ: Այս անդամներն են որ ճշդուած օրը պէտք է ընտրեն իրենց թեկնածուն: Ahuntsic-ի մէջ, մէկ կամ երկու մրցակիցներ ունիմ: Անհրաժեշտ է, որ այս առաջին հանգրուանին, իրապաշտ ըլլանք եւ ապաւինինք միայն մեր հայ բնակչութեան վրայ: Շրջանի հայութիւնը պէտք է որ զանգուածային կերպով արձանագրուի որպէս անդամ Ahuntsic ընտրաշրջանի Parti Libéral du Canada-ի Association de Comté-ին, որպէսզի երբ օրը ճշդուի, կարենայ երթալ եւ զիս ընտրել որպէս թեկնածու: Այս առաջին հանգրուանին, կրնայ ոեւէ անձ՝ 14 տարեկանէ վեր, (ըլլայ քաղաքացի կամ ոչ) կրնայ քուէարկել:

Այս ուղղութեամբ աշխատանքներ սկսած են, եւ խմբակներ, պարբերաբար, շրջանի հայ բնակչութեան տուները կը շրջին եւ յատուկ դիմումնագիրներով հայ բնակչութեան անդամ կ'արձանագրեն Parti Liberal du Canada-ի:

Ժողովուրդին հակազդեցութիւնը մինչեւ այսօր շատ խանդավառ եւ յուսադրիչ է. իսկապէս յայտնի է որ ժողովուրդը պատրաստ է՝ եւ պէտք եղածէն աւելի հասուն այս ուղղութեամբ:

Պէտք չէ մսխել այս առիթը եւ ամէն մարդ իր պարտականութիւնը ընելով (քուէարկողները իրենց քուէն տան եւ ես ընեմ այդ պարտականութիւնը զոր փորձեցի հպանցիկ ձեւով բանաձեւել) գործը կը յաջողի եւ կրնայ կրկնուիլ յաջողութեամբ:

Քաղաքական կեանքը կը սկսի մէկ քուէով. եւ ամէն մէկը իր քուէն տալով իր մասնակցութիւնը բերած կ'ըլլայ այս գործին»:

«ԱՐԾԻՒ»-ի խմբագրական կազմը յաջողութիւն կը մաղթէ ընկեր Հայդուկ Շամլեանին, ու մեր բոլոր ընկերներուն կը քաջալերենք որ մասնակցին ընտրապայքարին եւ ընտրապայքարի յաջողութեան ճիգ չխնայեն:

"JUVENESCENCE"

For most of us, it is disturbing to find that those foreign to us have no idea who an Armenian is, and what being an Armenian is all about. What is even more disturbing is the fact that many Armenian youths have no clue as to who or what they are. It is very discouraging to find Armenians who are unaware of their heritage and who have no interest in taking part in our community. It seems as though many of today's young Armenians are not at all concerned about important issues. They do not care about surrounding themselves with other young Armenians and learning about them. The fact that they can contribute in some way to the Armenian community as a whole, seems to be unheard of. Since many youths feel almost no responsibility or social awareness, our identity is in jeopardy. A major crisis lies ahead; if this pattern continues, we will be no more.

It must be stressed that the major problem is that many youths lack a sense of responsibility towards the community. As the years progress, the spirit of Armenian culture will deteriorate and eventually be lost within our youth. Our first step must be to encourage these individuals to take part in community life or at least make themselves aware of the important issues concerning Armenians on both a local and global level.

As a young Armenian, I find that many of us share the same concerns about ourselves and our future. A key issue should be our culture; making people aware that there is a cultural problem amongst the youth. Since most of us are concerned about our future goals, it would help if we shared our thoughts and concerns with other young Armenians. Many people are unaware of the events occurring in the world that may concern or affect them. This is where awareness, action and responsibility must be stressed and encouraged. I feel our greatest problem is the lack of favourable interactions between young individuals on all levels, be it social, political, educational ... etc.

Most parents should be commended for their efforts in encouraging a strong Armenian spirit in their children. Eventually, that burden rests in our hands. But, how do we respond to someone who we meet on the bus and who says "Oh Yeau! I think my last name is Armenian." (Incidentally, this person about whom I speak of, has a very common Armenian last name and is one of those who "hasn't a clue"). What can we say in this case? Who do we place the blame on? This person is, or shall I say, MAY HAVE BEEN Armenian and has become one of the thousands of "lost" Armenians who weaken our community. It is in our hands to become "re-Armenianized" and encourage "re-Armenianization" rather than "de-Armenianization".

We find ourselves in a somewhat unjust, foreign and conformist society. We are sometimes forced to accept the fact that our identity is lost, and are sometimes victimized by the media. However, THESE are the things that must force the Armenian youth to recognize **who** they are and to seek their identity. We must take responsibility and teach the media and foreigners in general that we exist and demand to be recognized.

The Armenian youth must be encouraged to socialize with one another and not give in to the pressures they are subjected to by non-Armenians. The creation of a positive community atmosphere will greatly help in our struggle to preserve all that is Armenian. This, unfortunately, is not what we are seeing lately. More and more often, young Armenians remove themselves from the community, and thus contribute to the general decay towards "de-Armenianization". If, youths themselves do not make an effort to stay Armenian and surround themselves in an Armenian atmosphere, we will face a major crisis.

Unfortunately, the lost Armenian youths about whom I speak of will probably either not take the time, or not have the opportunity to read this publication.

TALAR ANDELIAN
"Simon Zavarian"

DIASPORA'S RHETORIC

(an Armenian Recital's Aftermath)

Your fluency enraptures me and puts me in Crisis.
Word by word I'm galvanized with utterance of your rage.
Entranced by the rhythm of Your quivering lips
I stand in Awe.

Apprehensive of the maddening syllables that slide
off your tongue I grow tranquil.
Your feverish tone catches the air and blows in my ear.
The vehement verbs and the demure nouns whistle in my Mind.
(I wish You'd stop.)

The verbal intercourse is as Constant as Infinity itself.
Voice of Loquacity, you persuade the many inside to listen.
This noise is deafening and transforms into a Shrill.
The pitch is high. The melody is lost ...
The Influence is in; Allurement prevails.

As your voice grows hoarse from the cajolery I
make what was yours
Mine.
(It was then that Your sounds grew mute.)

REPRESSION

(an Armenian Girl's Outlook)

Disquiet fills this room with black
Infection that makes me scream.
Flushed cheers of seething passion
Pressed against relentless nights that are too cruel —
I wait with empty womb.

This belt so tight wakens my fight against
The touch of another whose finger would unlock stoical time.
Intoxicated by your promise of redemption I want
In slumber to be woken only by your deliverance —
I wait with empty womb.

Simmer Sinner ... Hips so numb kept unfelt by your
Invisible Chastity belt
I forget you knot.

ANONYMOUS

Ժողովուրդներու կեանքի ընթացքին յաճախ ուշադրութեան առարկայ դարձած է երիտասարդութիւնը: Պահանջը մեծ է զայն ներգրաւելու՝ ընկերային, տնտեսական եւ քաղաքական այլազան կառոյցներու մէջ: Այս մարզերուն մէջ, անոր միջամտութիւնը տուած է դրական արդիւնքներ:

Համաշխարհային քաղաքական կեանքի մէջ, երիտասարդութեան ներկայութիւնը շեշտուած է ու հետզհետէ աւելի կը յառաջանայ անոր դերը:

Ժողովուրդի մը երիտասարդութիւնը կը ներկայացնէ անոր կենսունակ տարրը: Այս հաստատումը կը փաստուի, երիտասարդութեան՝ պետական եւ ազգային նպատակներու անմիջական հետապնդումի գործով:

Ներկայի զանազան աշխատանքներուն մէջ, գործօն տարր դարձող երիտասարդութիւնը՝ եղած է նաեւ ապագայի յոյսը: Անոնք պատճառ կը դառնան, որ կուսակցութիւններ եւ կազմակերպութիւններ կազմակերպեն երիտասարդութիւնը եւ ապագայի ծրագիրներ մշակեն անոնց համար:

ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԸ

Մի՛ հարցնէք թէ ո՞վ է, ի՞նչ է, ուրկէ՞ կու գայ ան: Կը տեսնէ՞ք այդ սեւաչեայ, թաւ ունքերով, արծուաքիթ երիտասարդը, որ իր լեզուին տակ կը կրէ Մեսրոպի ոգին, եւ իր սրտին մէջ միշտ վառ է իր պապերուն վառած կրակը ... ա՛յդ է հայ երիտասարդը: Ան կու գայ հեռաւոր հայրենիքէն իր հետ բերելով Սեւանի շունչը. կու գայ Սուրիայէն ու Լիբանանէն, Իրաքէն ու Պարսկաստանէն, Ամերիկաներէն ու Ափրիկէի խորերէն ու բազմաթիւ տեղերէ, քանզի աշխարհի ամէն ծագերուն ներկայ է հայ երիտասարդը, քանզի իր ճակատագիրը միշտ այն եղած է, որ ան շարունակ դարերով ըլլայ թափառական եւ ցիրուցան: Բայց ուր որ ալ ըլլայ, որ ափի վրայ գտնուի, ան չէ մոռցած որ զաւակն է այն հայ գիւղացիին, որ ամուր կառչած իր պապերուն հողին, աչքերուն մէջ նայուածքը յամառ, դէմ կեցաւ թշնամիին: Ան զաւակն է հայ մօր, որ զէնքը ձեռքին՝ ինկաւ պատերազմի դաշտին վրայ, պաշտպանելու համար իր պատիւը. եւ վերջապէս զաւակն է Արաբոյին, Գալէին, Չաւուշին եւ բազմաթիւ ֆեդայիներու, որոնք հայ ժողովուրդին փառքը հանդիսացան տարիներ շարունակ: Այս ամէնը իբր անցեալ ունենալով, ահաւասիկ հայ երիտասարդը, Հայաստանի անկախութեան անանման օրին, 23 Սեպտեմբեր 1991ին, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ, եռագոյն դրօշին տակ կանգնած, աչքերը ուրախութեան արցունքով լեցուած, կուրծքը ուռած, բոունցքը դէպի օդը ցցած, բարձրաձայն կ'երգէր ... «Դարձեալ փայլեց Սասնոյ գլխին ազատութեան դրօշակ ...»:

Երբ մեր շուրջը նայինք, կը նկատենք նաեւ երիտասարդական խաւ մը, որ թէեւ իրենց անձնագիրներուն մէջ կը կրեն «եան»ով վերջացող ազգանուն, սակայն կ'ափսոսամ զիրենք «հայ» անուանելու, պարզապէս որովհետեւ իրենք զիրենք չեն նկատեր իբր հայ երիտասարդ, այլ իբր Գանատացի, Ֆրանսացի կամ այլ երկրի ծնունդ, պարզապէս որովհետեւ իրենց սրտերուն մէջ չեն կրեր հայու զգացումը, հայ մնալու անհուն տենչանքը. պարզապէս որովհետեւ իրենց հոգիները չեն խրախուսուիր երբ լսեն հայերու մասին: Եւ վերջ ի վերջոյ, որովհետեւ երբ օտարներու առջեւ առիթը ներկայանայ իր ազգութիւնը մատնանշելու, ''I am Armenian'' կ'ըսեն, քիչ մը շիկնելով, հազիւ լսելի ձայնով:

Կ'ուզեմ այս քանի մը տողով, խօսքս ուղղել ա՛յս տեսակի «հայ» երիտասարդներուն: Հպարտ եղէք ձեր ազգութեամբ, որովհետեւ զաւակն էք այն ժողովուրդին, որ Պ. Սեւակի խօսքերով՝ « ... փլուել է թէպէտ տունը, բայց չի խախտուել նրա հիմքը ...»:

ԹԱՄԱՐ ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ
«Սիմոն Զաւարեան»

ՎԵՐՍՏԻՆ ՊԱՏՆԷՇԻՆ ՎՐԱՅ ...

Եօթանասունական թուականներուն, սփիւռքահայութիւնը ապրեցաւ հայ դատի գործնական հետապնդման այնպիսի բուռն եւ նշանակալից օրեր, որ կարծէք Պանք Օթոմանի գրաւման կամ թուրք ջարդարար ճիւաղներու ահաբեկման սրտաթունդ մթնոլորտն էր, որ ժամանակի վարագոյրը մէկդի քաշած՝ եկած էր վերստին ոտքի հանելու հայութեան արդար պահանջատիրութիւնը:

Տասնամեակներ շարունակ, հայ քաղաքական մտածողութիւնը թեքած էր դիւանագիտութեան եւ աղերսագրերու ապարդիւն արահետներու վրայ: Դիմած էր, խնդրած, աղերսած, սակայն ոչ ոք կարեւորութիւն տուած էր: Երբեմն անպաշտօն խոստումները շուտով մոռացութեան ենթարկուած էին, կամ փոխած իրենց ուղղութիւնը: Հայկական հողեր պահանջուեցան ... վրացիներուն համար: Միջազգային դիւանագիտութեան համար՝ Արարատը ... վրացական լեռ մըն էր:

Ու եկաւ օրն օրերուն ...:

Եւրոպական մեծագոյն ոստաններէն մինչեւ Աւստրալիա, մինչեւ Ամերիկա ու Գանատա, ոտքի ելած հայ տղաք, կտրիճ ու անձնուէր տղաք, պատռեցին լռութեան վարագոյրը ու աշխարհին յիշեցուցին անտեսուած ժողովուրդի մը մոռցուած դատը: Աշխարհին յիշեցուցին, որ հայը չէ մոռցած իր բռնագրաւուած հայրենիքն ու մէկ ու կէս միլիոն զոհերը:

Ու հատուցում պահանջեցին:

Աշխարհի երեսին նետուած, իրենց անունն իսկ կը յիշեցնէր իրենց դատը ու կը բացատրէր իրենց նպատակը. — «Հայկական ցեղասպանութեան Արդարութեան Մարտիկներ»:

Երբեմն անոնք իրենք զիրենք կոչեցին «Հայ Յեղափոխական Բանակ»: Եւ համբուրելի անձնազոհութեամբ մը, գիտակցաբար քալեցին դէպի մահ, Փորթուգալի մայրաքաղաքէն ըսելու համար համայն մարդկութեան՝ թէ հայ երիտասարդութիւնը իր առաքելութեան ճամբով գիտէ վերապրեցնել իր պապերու բարոյական ժառանգը, որ կը պատգամէր «Մահ իմացեալ՝ անմահութիւն է»:

Այդ անման տղոց զոհաբերութիւնն ու թափած արիւնը ի զուր չմնաց: Անոնց արիութեան արձագանգները թափանցեցին երկաթէ վարագոյրէն ներս, եւ ինչպէս արտասահմանի մէջ, նոյնպէս նաեւ մեր հայրենիքէն ներս, անոնք վերածուեցան մէկական նեմէսիսներու:

ԱԲՕ ՆԳՐՈՒՐԵԱՆ
«Սիմոն Զաւարեան»

Անդամագրուեցէ՛ք

Հ.Յ.Դ.-Գ.Ե.Մ.-ին

LES JEUNES ET LES GRAFFITIS

Les adolescents, comme nous le savons, sont à cheval entre deux états physique et psychologique. Ils n'ont pas tout a fait quitté l'enfance, mais n'ont pas encore atteint la maturité de l'adulte. Ils sont très souvent confus, bouleversés, facilement irritables. On les laisse affronter les problèmes de la vie seuls, sans défense. Ayant perdu l'attention de leurs parents, les jeunes se donnent à maints vices tels que la drogue, le crime (vol, vandalisme, meurtre) et même la prostitution. Cependant, il y en a plusieurs autres qui se livrent aux graffitis.

A travers l'histoire l'humanité, nous pouvons remarquer l'évolution de l'art, que ce soit la littérature, la sculpture, la peinture ou la musique. Oui, l'art, ou le mode d'expression, a subi des transformations marquées.

Les artistes de tous les temps ont toujours exprimé leurs opinions, leurs idées, leurs convictions et leur sensibilité sous plusieurs formes. Cependant, ils ne l'ont jamais fait aux dépens des autres; en d'autres termes, ils se sont presque toujours isolés et ils ont toujours utilisé du matériel qu'ils se sont procurés par leurs propres moyens.

Sous aucun prétexte n'a-t-on le droit de détruire ou d'endommager le matériel ou la propriété d'autrui. Les murs d'une ville ne sont pas bâtis pour endosser ou revêtir des traces de haine ou des marques de colère. Car c'est de cela qu'il s'agit. Les jeunes ont trouvé ce moyen d'expression (graffitis) pour se vider de leur rage quotidienne et de leur mécontentement évident de la vie.

Les adolescents qui utilisent cette forme de manifestation de soi-même sont ceux qui ont le plus de difficultés à surmonter. Les enfants qui ont subi ou ont été témoins de violence à la maison, ceux qui ont été abandonnés par leurs parents pour diverses raisons égoïstes, sont ceux qui seront le plus souvent pris à extérioriser leur fureur interne, cachée.

Toutefois, je n'apprécie guerre les moyens qu'ils emploient pour le faire. Ils n'ont aucun droit de détériorer la résidence de quelqu'un. Personne ne doit payer pour les dégâts qu'ils causent. Ils enlaidissent une ville. Paris, Venise, Rome, Milan, Vienne, Madrid perdraient toutes leur beauté, leur richesse et leur prestige si elles étaient couvertes de ces grossièretés.

Bien entendu, tous les graffitis ne sont pas des messages de haine, de violence et de vengeance. On retrouve également des signes de paix, d'amour et de liberté.

Chacun de ces jeunes cache, au plus profond de lui, un coeur d'artiste. Chacun d'eux possède une sensibilité aigüe et un sens de l'observation prononcé.

Le gouvernement se dit désireux de venir en aide à tous ses citoyens, aussi jeunes soient-il. Si c'est vraiment le cas, pourquoi ne donnerait-il pas l'unique occasion à tous ces adolescents de s'exprimer, sans crainte, dans d'immenses locaux construits à cette fin? Pourquoi ne leur offrirait-il pas des cours de musique, de peinture (ou d'autres formes d'art) auxquels ils pourraient accéder sans frais? De cette façon, ces jeunes pourront se réfugier dans l'art sans souiller une ville. Et qui sait si quelques-uns d'entre eux ne deviendront pas un jour d'illustres sculpteurs ou peintres, de prodigieux musiciens ou de talentueux compositeurs.

On ne peut pas réduire tous ces adolescents au silence; on ne peut non plus condamner une ville à revêtir une couche de laideur. Les jeunes doivent s'abstenir d'usurper la propriété ou les droits d'autrui. Cependant, ils méritent qu'on leur accorde beaucoup d'attention et de soins. Après tout, c'est entre leurs mains qu'on remettra la ville, le pays, le monde. Ce sont eux qui guideront ce dernier vers un avenir meilleur et pour ce faire, il faut qu'ils soient sains d'esprit et psychologiquement stables.

ANOUSHKA MANOUKIAN, "Levon Shant"

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՈՐՊԷՍ Կ'ԵՐԹԱՅ

«... Եկեղեցին հայ ժողովրդի «թանգարան»ն է, հոն է որ մեր հայերը «կ'ապրին», հոն է որ հայ «հաւատացեալը» իր արմատներուն «կը կառչի» ...»

Խորանաներէն կը լսենք այս խօսքերը քարոզի ճամբով, սակայն ո՞վ է որ կը պահէ այսօր մեր հայրերու գրականութիւնը, երաժշտութիւնը, ուսումը, մշակոյթը. ո՞վ է ան — եւ ի՞նչ աշխատանք կը տարուի պահելու եւ աճեցնելու:

Հիւսիսային Ամերիկայէն Եւրոպա, Միջին Արեւելքէն Աւստրալիա, Եկեղեցիներու ամայութիւնը ու հայ հաւատացեալի ներգործական ու կամաւոր հեռացումը կը մատնանշեն թերացումներ հայ Եկեղեցւոյ եւ Եկեղեցականի կեանքէն ներս: Այսօր, 20-րդ դարու աւարտին եւ 21րդ դարու սկիզբին կեցած սերունդը Հայկին՝ անգիտակ չէ, որ միամտօրէն ըսուած քարոզներու մտիկ ընէ եւ ըսէ՝ «Ի՞նչ աղուոր խօսեցաւ» կամ «Արժան եւ իրաւ են այս խօսքերը եկեղեցականին»: Խօսելով հաւատացեալ եւ Ազգային կրօնական մշակոյթ չի պահիր: Եթէ երէկ մշակոյթի պատսպարան էր, սակայն այսօր ինչպէ՞ս: Ե՞րբ թատրոնը իր աւարտին պիտի հասնի, երբ որ ողբերգութեա՞ն հասնինք:

Խորհրդային Միութեան օրինակը չի բաւեր ըսելու այս տեսակ քարոզչութիւնը մեզ կը տանի դէպի անկում: Արդեօք շիտակն ու ուղիղը ե՞րբ պիտի ապրինք ու ըսենք:

Արժանը եւ իրաւը այս է:

1.- Նահանջ՝ ... հայ կրօնական գրականութենէն
2.- Նահանջ՝ ... հայ կրօնական երաժշտութենէն
3.- Նահանջ՝ ... հայ եկեղեցականի
4.- Նահանջ՝ ... հայ քարոզիչի
5.- Նահանջ՝ ... եկեղեցական արարողութեանց
6.- Նահանջ՝ ... Քրիստոսի առաքելական գործունէութեան
7.- Նահանջ՝ ... եկեղեցւոյ կազմակերպչական աշխատանքներէն
8.- «Յաղթանակ»՝ ... անուն եւ պարապութիւն

Թուած ճակատամարտներէս եօթը ետ դարձ եւ միայն մէկ յաղթանակ եւ այդ անցեալի անուն որուն ներկան ունայնութեանց:

Դարերով ապրած մեր եկեղեցին ճիշդ է յաղթանակէ յաղթանակ, Մեսրոպ Մաշտոցէն Աբրահամ Խոստովանող, Սեբիոսէն Նարեկացի ու Ներսէս Շնորհալիէն Յովսէփեանց Գարեգին Կաթողիկոս, ըրաւ այն ինչ որ գործ կը կոչուէր եւ ոչ թէ խօսք: «Անցեալը անցած չէր, փիլիսոփայութեան հաւատացողները թող չընկղմին անցեալի վրայ հիմնուած, բայց ներկայէն ապագայ կերտելով:

Եկեղեցւոյ պահպանողական մտածելաձեւը կրաւորական լճացումներու առիթ տուած է, այն մտածումը «անցեալը անցած չէ» բառերուն բուն իսկ առումով:

Մէկ առ մէկ նահանջները պիտի դարձնենք մեր մտածումի առարկան եւ հիմնաւորուած պիտի գտնուինք նահանջներու դիմաց:

Ա.- Նահանջ՝ հայ կրօնական գրականութեան:

Հարց տանք մենք մեզի թէ ի՞նչ է կրօնական գրականութիւնը:

Գրականութիւն մը որ կրօնական թեմայով կը ներկայացուի ընթերցողին. ո՞ւր է այս գրականութիւնը այսօր:

Այդ ամբողջ դարերու հարստութեան դիմաց՝ Կորիւնի, Խորենացիի, Ներսէս Շնորհալիի, Այգեկցիի մէկական իրենց դարու եւ հայոց գրականութեան պատմութեան արեւներուն, այսօր ի՞նչ պիտի ըսենք. ո՞ւր են աստղերը եթէ յաջորդած ենք մեր հայրերուն եւ մշակոյթին, կը պահենք անոնց բարձրութեան մակարդակը, կամ նոյնիսկ եթէ չենք պահեր անոնց մակարդակը, կը փորձենք տալ անոնց ձգած ճառագայթը:

Բացէք «Հասկ» կրօնական թերթը, «Էջմիածին»ը, «Սիոն»ը, «Ս. Փրկիչ»ը մեր եկեղեցւոյ ամսաթերթերը մանաւանդ, պսակ, հոգեհանգիստ, հանդիսութիւն հանդիսութեանց միայն: Ի՞նչ կը գտնէք. գրականութիւն կամ լրատուութիւն միայն: Գացէք բացէք նոյն թերթերը 1900-ի սկիզբներու ժամանակ, պիտի գտնէք հսկայական տարբերութիւն. մինչեւ ո՞ւր եւ մինչեւ ե՞րբ նահանջ ի սիրոյն վարչական ղեկավարման:

Գալով անձնական ներդրումներուն, որոնք այսօր հայ մշակոյթի գանձանակին մէջ նուազագոյն է, աւելի բառախաղ քան քարոզագիրքեր, ուսումնասիրութիւններ, խրատներ:

Ե՞րբ պիտի նստին տագնապին Այգեկցիի նման գրել «խրատ ի յայտնումն բարւոյ եւ չարի», «խրատ վասն հաւատոյ», «խրատ վարուց առաքինութեան»: Ճիշդ է, պայմանները տարբեր են, սակայն եկեղեցականին դերն է այս: Հայ կրօնական գրականութիւնը որքանո՞վ համահաւասար է այսօր միջազգային կրօնական գրականութեանց մէջ, ո՞ւր կ'երթանք, հարց տանք մենք մեզի: Եթէ երէկ Նարեկացիով գագաթ էինք, այսօր ո՞ւր ենք:

Բ.- Նահանջ՝ ... հայ կրօնական երաժշտութիւնը եթէ շարունակէ իր այս ընթացքը, մեռեալ լեզու պիտի դառնայ եկեղեցիներէն ներս: Ինչպէ՞ս բացատրեմ երգը առանց ձայնի:

Այսօր մեր եկեղեցական արարողութիւնները ուրիշ ոչինչ են, եթէ ոչ պատարագ ... սակայն այդպէս չէր:

Մեր կրօնական երաժշտութեան սիրտը մեր շարականներն են: Յոյնն ալ պատարագ ունի, Անգլիացին ալ, սակայն հսկայ հարստութիւնը մեր եկեղեցւոյ երաժշտութեան ժամերգութիւններու ընթացքին երգեցուելիք շարականներն են եւ ոչ թէ միայն պատարագի երգեցողութիւնը:

Ե՞րբ մեր եկեղեցականները պիտի անդրադառնան եւ ետ դարձ ընեն, կամ ալ ետ դարձ չկա՞յ: Ե՞րբ պիտի աշխատին իրենց եկեղեցիներուն դպիրները ուսուցանել մեր հայրերու շունչը, գիրն ու երաժշտութիւնը:

Շարականը մեռեալ տա՞ղր է, ո՞ւր կ'երթայ, լռութեա՞ն:

Գ.- Նահանջ՝ ... հայ եկեղեցականի

Ականջներս խլանալու չափ լսած եմ եւ դեռ կը լսեմ «մէկը չկայ որ քահանայ ըլլայ, քահանաներու պակաս

կայ» եւայլն, եւայլն:

Եկեղեցւոյ հեղինակաւոր անձերէն սկսեալ մինչեւ քահանան, իր ակռաներուն տակ լաւ մը կը ծամէ այս խօսքերը: Ե՞րբ է եղած հնձողը առանց ցանելու քաղէ: Հեռաւոր գաղութներէն սկսեալ մինչեւ Գանատա եւ ԱՄՆ, նոր է որ արթնցան (անդրադարձա՞ն) հայ եկեղեցականի պակաս ըլլալը: Ե՞րբ մեր կրօնական ժողովները պիտի աշխատին կազմակերպուած իրենց կեդրոնական աշխատանքներէն մին նկատել հայ եկեղեցական պատրաստելու աշխատանքը: Ժամանակաւոր աշխատանքը պիտի հասցնէ այս վիճակին: Ցաւը մեծ է երբ կը լսենք գաղութներ առանց հայ Տէր հօր, իսկ միւս կողմէ կը լսենք թէ կրօնական ըսուած ժողովը կայ, սակայն ո՞ւր ենք, եւ ո՞ւր կ'երթանք:

Դ.- Նահանջ՝ ... հայ քարոզիչի

1930-ական թուականներէն մինչեւ 1980-ական թուականի քարոզիչները Հիւսիսային Ամերիկայի տարածքին վրայ ըրին ինչ որ անկարելին էր ... Վարձքերնիդ կատար: Սակայն այսօր հայ քարոզիչը մեծ դեր կատարելիք ունի իր զարգացումով օտար եկեղեցականներու նման Սուրբ Գիրքը մեկնաբանել իրենց հաւատացեալներուն:

Հիմնական տագնապներէն մին է, որ այս կէտով կը մատնանշեմ, ուր մեծ դեր է պահուած գալիք քահանաներուն, որոնք դարու զարգացումին հետ պիտի տան իրենց կշռութաւոր խօսքն ու միտքը: Եկեղեցւոյ բեմէն եկած խօսքը պէտք է գիտնայ հայ եկեղեցականը, որ կը խօսի շրջանակի մը որ հարուստ է զարգացումով, գիտելիքներով: Եթէ մեր հայրերը մեծ էին, որովհետեւ համահաւասար էին, ու աւելին՝ իրենց մեկնաբանութեամբ յունական ու ասորական կրօնական գրականութեան: Եթէ այս տասը տարիներու ընթացքին եկեղեցական հեղինակաւոր ժողովէ մը չբխի աշխատանքի մը որոշումը այս ուղղութեամբ հայ եկեղեցին պիտի ապրի իր տագնապներու երկունքը 21դդ դարուն:

Ե.- Նահանջ՝ ... եկեղեցական արարողութեանց

Եկեղեցւոյ արարողութիւն ըսելով այսօր հայ եկեղեցւոյ համար եղած է միայն պատարագ եւ տօնական օրերուն հազիւ հազ հատուկտոր ժամերգութեան աղօթքներ եւ շարականներ:

Ե՞րբ պիտի ազատուինք այս թափթփածութենէն եւ ո՞վ պիտի ըլլայ այն մեծ Շնորհալին, որ պիտի յստակ սահմանէ հայ եկեղեցւոյ արարողութիւնը:

Հայ եկեղեցին արարողութիւն ըսելով ԺԹ-րդ դարուն կը ճանչնար եօթ ժամերգութիւններ. Գիշերային, Առաւօտեան, Արեւագալ, Ճաշու, Երեկոյեան, Խաղաղական, Հանգստեան: Սակայն այսօր եկեղեցին կը կորսնցնէ իր ամբողջ այդ հարստութիւնը խաւարի մէջ ու «պայմաններ» ու հալածանքի տակ եկեղեցականը կը պատարագէ միայն: Հետեւաբար ժամերգութիւններ ըսուածը կը մնայ մեռեալ լեզու Աստուծոյ հետ յարաբերելու:

Չըսենք ուրեմն որ հարստութիւններ ունինք, այլ՝ կորուստներ ...

20-րդ արագութեան այս դարուն, եկեղեցին ի՞նչ յստակ կազմակերպուած աշխատանքներ ծրագրած է, որպէսզի չընկղմի պայմաններու հոսանքին տակ: Մտահոգութիւններու առջեւ ենք, երբ այսօր եկեղեցին նահանջէ նահանջ իր գոյութիւնը կը պահէ: Եթէ տագնապը պայմաններու նմանիլ է, աւելի լաւ պիտի չըլլա՞ր հեղինակաւոր աթոռներու գերագոյն ժողովին բարեկամութեան գայ մեր ամբողջ արարողութիւնը:

Օր մը վստահ այս ընթացքով, պայմաններու բերումով պիտի ըսենք պատարագ ալ պէտք չկայ, եթէ այսպէս երես ի վար պայմաններու ենթարկուելով առաջնորդուինք: Ո՞վ պիտի պաշտպանէ մեր սրբութիւնները եւ ո՞ւր պիտի կառչինք այս ընթացքով, պայմաններո՞ւն՝ թէ սրբութիւններուն:

Զ.- Նահանջ՝ ... Քրիստոսի առաքելական գործունէութենէն

Քրիստոս երբ երեք տարի հաւատացածները քարոզեց, իր մահուընէ եւ յարութենէ ետք, իր աշակերտներուն ըսաւ, գացէ՛ք եւ իմ սորվեցուցածներս ժողովուրդին սորվեցուցէ՛ք: Այսպէս հայ եկեղեցին հիմնուեցաւ առաջին իսկ դարուն առաքեալներուն միջոցաւ: Հայ եկեղեցին առաքելական կոչում ստացաւ այս հիմնական իրողութենէն, սակայն առաքելական գործունէութիւն չծաւալեց: Բացառաբար, ըստ աւանդութեանց, վրացիները մեզմէ ստացան Քրիստոնէութիւնն ու գիրը: Երբեք հայ եկեղեցին չհետապնդեց գործնական առաքելական ըլլալ: Այս հոգեբանութիւնը՝ նստակեաց ըլլալու, ազդեց զօրաւոր կերպով կրաւորական ըլլալու ուրիշներու հանդէպ: Նոյնիսկ մեր եկեղեցականութիւնը երէկ եւ այսօր նստակեաց կը սպասեն որ առանց երթալու տարածելու իրենց գործունէութիւնը, կը սպասեն կրաւորականօրէն: Ե՞րբ կազմակերպուած առաքելութեամբ եկեղեցական դասը պիտի շփուի իր հօտի բոլոր զաւակներուն եւ ներգրաւէ հոգ չէ ներանցնական ըլլանք դէպի հայ եկեղեցիները: Երեսուն հազար ունեցող գաղութները կամ հարիւր հազար, թող չուրախանան որ եկեղեցիին տեղ չկայ. երկու հարիւր է սիրելիս, իսկ միւս 29 800-ը՞: Այլեւս բաւ է մենք մեզ խաբենք: Չսպասենք մեծ երկրաշարժներու: Քրիստոս գնաց դէպի աշխարհ, հայ եկեղեցականն ալ թող երթայ իր հօտը փնտռելու:

Գործաձեւի համահաւասար հիմնական հարցերէն մին է եկեղեցւոյ բարեկարգութիւնը:

Բարեկարգութիւն՝ նոր փոփոխութիւններ, պայմաններու պահանջները նկատի ունենալով

Բարեկարգութիւն՝ արարողութեանց

Բարեկարգութիւն՝ Ազգային Սահմանադրութեան

Բարեկարգութիւն՝ կազմակերպչական

«Երբ որ բացուին դուռներն յուսոյ» եւ հայ եկեղեցական դասը մտածէ իր Էջմիածնական, Անթիլիասական, Երուսաղիմական եւ Կոստանդնուպոլսոյ եկեղեցականներով ինքզինք ի մի հաւաքէ եւ ըսէ «Ծանիր զքեզ»: Վարչականէ աւելի այս բոլորն են որ եկեղեցւոյ տագնապներն են: Բաւ է այլեւս ղեկավարութիւնը խաղալը աւելի առաջնահերթ նկատել, երբ ոսկորներդ ու արմատներդ չորնալու է հասած: Ե՞րբ եւ դէպի ո՞ւր կ'երթայ հայ եկեղեցին:

ՎԻՇԱՊ
«Արշաւիր Շիրակեան»

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՍԵՐՏԷ՛, ԱՊԱԳԱՅ ԳՈՒՇԱԿԷ՛

Երէկ՝ ամրոց վիթխարի, այսօր՝ անջատուած ընտանիք մը, Սովետական Միութիւնը 59 տարի սոցիալիզմի մէջ ապրելէ վերջ, ինքզինք կը գտնէ ներկայիս անկման ճամբուն վրայ: Անկում մը, որուն պատճառը եղաւ ինքը — ժողովուրդը կառավարելու այս եղանակը որ մխրճեց իր բաղաքացիները աղքատութեան մէջ, մսխեց իր նիւթականը արբանեակներու, հրթիռներու շինութեան վրայ եւ բնաւ չմտածեց այդ գումարը տրամադրել իր ժողովուրդին աւելի շահեկան գործերու համար:

Եւ ահաւասիկ, ժողովուրդէն ծնած կորիւններ կը զարթնին, կը գիտակցին այս շաւիղին — զոր իրենց հայրերը պաշտած են իբր՝ մայր գործած աւերին: Ապստամբութիւններ տեղի կ'ունենան Լիթուանիոյ մէջ, եւ ուրիշ շատ մը ինքնավար հանրապետութիւններու մէջ:

Ժողովուրդին մէջ այլեւս պատրոյգը վառած է եւ զայն մարելը անկարելի դարձած: Անոր աչքին առջեւ են Նիգոլա Բ. ձարը, Կորպաչեւը, Ընկերվարութիւնը, համայնավարութիւնը: Իր բանաձեւն է «բնաջնջել այն ինչ որ դէմ կը դնէ ազգային կեանքի յառաջացման»: Եւ այսպէս, կը հետապնդէ իր ծրագիրը մինչեւ որ կը ստանայ Կորպաչեւի հրաժարականը: Կորպաչեւ չէր կրնար դիմադրել, վերջապէս իր սիրած ժողովուրդին պահանջքն էր այդ, որ հովիւի մը համար ամէն բանէ աւելի վեր է:

Պատմութեան մէջ, յաճախ մեծ իշխանութիւններու վերջաւորութիւնը քայքայման ենթարկուած է: Ժամանակին մենք ալ, Մեծն Տիգրանի ատեն տէր էինք բովանդակ Միջագետքի, Կովկասի, Կապադովկիոյ· սակայն ո՞ւր են այս հողամասերը· տարիներու ընթացքին, անոնք ապստամբեցան եւ անկախացան: Այս եղաւ նաեւ Սովետական Միութեան վախճանը:

Բնաւ չենք կրնար բանի մը տիրել վերջնականապէս, միշտ կայ մահը, որ կարծես մեր գլխուն վերեւ կը սպասէ ու կը փնտռէ յարմար առիթ մը իր մտադրածը գործադրելու:

ՄԻՐՆԱ ԳԱՐԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
«Լեւոն Շանթ»

ԱԿՆԱՐԿ ՄԸ ԴԷՊԻ ԱՊԱԳԱՆ

Նոր Տարին ...

Պահ մը կանգ առնենք եւ անցեալի եղելութիւնները աչքէ անցընենք ու տեսնենք թէ այս նոր տարին ու մեր ապագան ինչպէս պիտի ընդունի մեր ժողովուրդը:

Մեր ժողովուրդը ունեցած է իր յաղթանակներն ու պարտութիւնները: Սակայն ազգ մը ազգ չդառնար եթէ միայն յաղթանակներով ապրի: Պարտութիւններով է որ իր սխալները կը սրբագրէ: Պէտք է գիտնալ որ յաղթանակն ու պարտութիւնը երկուորեակ եղբայրներ են: Այս կը նմանի արեւածագին երբ առաւօտուն արեւը կը բարձրանայ լուսաւոր իշխանի պէս, իրիկունն ալ կամաց-կամաց կը գտնէ իր անկումը, խաւարին մէջ ձգելով ամէն բան:

Հին գիտնականները փաստած են թէ ամէն աստղ բարձրացում ու անկում ունի: Կը հաւատամ որ մեր ժողովուրդը անցած է բոլոր անկումներէն եւ իր դիմաց լուսաւոր ապագայ մը կը կանգնի եթէ իր նախկին սխալներէն կարենայ օգտուիլ, եւ սրբագրել:

Երբանք մինչեւ 1555 թուականը ուր ֆրանսացի բժիշկ "Nostradamus"-ը ըրած է մարգարէութիւններ, որ կ'արժէ նշել այստեղ: Գրած է Նապոլէոնի յաղթանակներուն եւ պարտութիւններուն, համաշխարհային երկրորդ պատերազմին եւ նոյնիսկ Պերլինի պատին փլուզումին մասին: Իր կատարած բոլոր մարգարէութիւնները իրականացած են եւ կան նաեւ եղելութիւններ որոնք ապագան կը գուշակեն:

Նոյն այս անձը լաւատեսութեամբ կը տեսնէ մեր ազգի ապագան: Կը յիշէ որ դարերով չարչարանք տեսած ազգ մը գերեզմաններէն պիտի յարութիւն առնէ եւ իր նախկին հզօրութիւնը պիտի վերակերտէ:

Այս ասացուածքը կրնայ վերաբերիլ միայն մեր ժողովուրդին, որովհետեւ ոչ մէկ ազգ այդքան ցաւ ու տառապանքի դատապարտուած էր՝ քան մեր հայ ժողովուրդը:

Շատ հաւանական է, որ այսպիսի փայլուն ապագայ մը կերտենք, պայմանաւ որ ամէն մէկ քայլափոխին ըլլանք նախատես, մանաւանդ որ ներկայիս այնպիսի կացութեան մէջ է մեր ժողովուրդը, որ ստիպուած է նոյնիսկ իր թշնամիներուն հետ յարաբերութեան մտնել:

Շատ լաւ է ապագայէն գաղափար մը ունենալ, որպէսզի շիտակ ուղիին հետեւինք եւ աշխատինք հայոց յաղթանակի իրականացման:

ԸՆԿԵՐՈՒՀԻ ՄԸ

FOREIGN INVESTMENT IN ARMENIA

One of the greatest problems facing Armenia is its economic recovery. As a result of Armenia's newly found independence, it can no longer rely on support from Moscow and the remainder of what was once the Soviet Union, which itself is entangled in heavy economic problems. What are the positive and negative aspects associated with the infiltration of foreign capital? Will foreign corporations have unrestricted freedom to operate in Armenia?

Armenia has already began taking steps towards developing economic relations with other countries. In order to stimulate the economy, investment is needed. Many prominent Armenian business people in the United States and other parts of the world have begun devising investment schemes in Armenia. Although this is a good start, it will only be able to mildly alleviate the economic problems that face Armenia. It is crucial that Armenia attract larger international corporations, who have the resources necessary to create substantial economic improvements.

The role of foreign investment has become a key issue in the economic plan of Levon Ter-Petrossian and the new government. However, before judgment is made regarding the necessity of investment, some important realities need to be clearly identified.

With regards to the future possibilities of foreign investment, the situation in Armenia must improve. There must be a degree of economic and political stability before foreign companies begin investing their resources. The current economic situation in Armenia may create some hesitancy on the part of foreign investors. As such, foreign investment in Armenia may be presently looked upon as a risky endeavour. In addition, the conflict between Armenia and Azerbaijan regarding Karabagh is not conducive to investment. The blockade inflicted upon. Armenia is a fact which cannot be overlooked as it hampers the influx of important supplies. Therefore, before Armenia looks towards the prospects of foreign investment, it needs to ensure that a degree of stability and certainty exists. Once such a climate is created, Armenia's economic future may improve considerably.

There is no doubt of the fact that Armenia has a great shortage of technology. It needs to greatly modernize its economic and technical infrastructure if it is to survive during these arduous times. Foreign investment will improve Armenian technology by providing modern machinery and other new equipment. Industries in Armenia will also gain valuable knowledge from foreign investors which can lead to self-sufficiency in the future. In addition, joint foreign-American enterprises and projects would ensure a greater domestic control over investment. Currently, Armenia has a high unemployment rate. Foreign investment would create jobs for the local population and alleviate, to some degree, the unemployment problems. Foreign investment would also bring in foreign capital, which could be used to purchase necessary materials and goods.

There are also many dangers associated with foreign investment. Armenia is vulnerable at this time, as it needs a great amount of economic assistance. If Armenia allows foreign investment to proceed without safeguards, it runs the risk of having the economy controlled by outside forces. Armenia must also be wary of the type of investment which will be introduced. If the investment is capital intensive, a minimal amount of jobs will be created; more machinery will mean less labour.

In many instances foreign investment in the Third World has hampered the growth of domestic economies. Although, Armenia is not classified as a Third World country it should be aware of how multinational companies (MNC's) operate.

MNC's have a tendency to export those goods which are produced by the economy. The goods that are produced are not consumed by the country. Also, in many instances the machinery utilized in these countries is outdated. Foreign investment can also create a dependent relationship. Many Third World countries are currently engaged in such a relationship. They depend on the outside world for basic necessities largely because they have not been able to establish a strong industrial base that would establish some degree of self-sufficiency.

Foreign investment in the Third World has not lead to the industrialization of many of these countries. MNC's in many countries have simply used up the resources of the country and once doing so, they have simply moved their factories and other sources of capital to other countries, leaving the Third World country with virtually nothing. Thus, this creates a situation where the MNC's profit, while the economy of the producer nation stagnates.

Third World countries become greatly susceptible to the fluctuation of world crisis because of their dependency on foreign capital. Also, as a result of their comparative advantage, companies are able to determine the price of their products, and what price they will pay for primary products.

Foreign capital will also have an influence on adopted economic policies. This is especially worrisome because a country's economy should not be dictated by outside forces. Foreign investment in Armenia is needed in order to increase the level of technology and create a significant amount of jobs. However, these anticipated benefits will not be realized unless investment is kept under control.

The future role of the government in facilitating foreign investment will be crucial. The Armenian government must develop basic standards and operating procedures for Foreign investment. It is not in the best interests of Armenia to simply grant free access to operate in Armenia. Ultimately, the Armenian government, as mediator between industry and foreign capital, must ensure that foreign capital does not overrun the interests of Armenian industry.

SHANT DER MEGUERDITCHIAN
"Simon Zavarian"

ՅՈՒՆՈՒԱՐ — ՓԵՏՐՈՒԱՐ — ՄԱՐՏ

13 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1988
ԱՐՑԱԽԵԱՆ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԵԱՆ ՍԿԻԶԲ

13 Փետրուար 1988-ին կը պայթի Արցախեան ինքնավարութեան պահանջքի շարժումը: Շարք մը ցոյցեր տեղի կ'ունենան Երեւանի եւ Ղարաբաղի մէջ, հաւաքելով հարիւր-հազարաւոր պահանջատէրներ: 25 Փետրուարին, գործադուլ է· մէկ միլիոն ցուցարարներ կարգապահութեամբ կը տողանցեն Երեւանի Օպերայի շէնքին առջեւ: Իսկ Ղարաբաղի մէջ, ազերիները կը յարձակին հայաբնակ շրջաններու վրայ: 15 հազար հայեր հացադուլի կը դիմեն Ստեփանակերտի մէջ: 29 Փետրուարին, Հայաստանի մէջ ցոյցերը մէկ ամիսով կ'առկախուին:

18 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1921
ՓԵՏՐՈՒԱՐԵԱՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի խորհրդայնացումէն (2 Դեկտեմբեր 1920) ի վեր, բոլշեւիկեան լուծը ծանր կերպով կը ճնշէր հայ ժողովուրդին վրայ: Բռնագրաւումներ, կողոպուտ, բանտարկութիւններ, աքսոր (Հայաստանի հանրապետութեան բանակի սպաներու աքսոր, 25 Յունուար 1921-ին), գնդակահարումներ, եւ ամէն տեսակի անմարդկային չարչարանքներ, կազմակերպուած կառավարութեան կողմէ, կը ձգտին ապստամբեցնել հայ ժողովուրդը: Ըստ բոլշեւիկեան գաղափարաբանութեան, ժողովուրդ մը քաղաքացիական պատերազմէ պէտք է անցնի, որպէսզի բոլշեւիկութիւնը մենատիրէ, ինչ որ Հայաստանի պարագան չէր: Վերջապէս ժողովուրդին համբերութիւնը կը հատնի: Դաշնակցութեան նախաձեռնութեամբ, Երեւանի մէջ կը կազմակերպուի Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէ: Հայաստանի զանազան շրջաններէն միահամուռ կերպով ոտքի կ'ելլէ ժողովուրդը եւ զինեալ պայքար կը մղէ բոլշեւիկեան ուժերուն դէմ: Փետրուար 18-ի առաւօտեան՝ բոլշեւիկեան ուժերը կը նահանջեն դէպի Զէկայի բանտերը, փրկելու համար հոն տեղի ունեցած ջարդերէն ազատած մտաւորականները: Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէն ժամանակաւոր կառավարութիւն մը կը հաստատէ, Սիմոն Վրացեանի նախագահութեամբ: Ապրիլ 2-ին, զօրացած թուրք-թաթար ուժերով, բոլշեւիկները վերջնականօրէն կը տիրանան Հայաստանին: Հայրենիքի Փրկութեան Կոմիտէի անդամները կը նահանջեն դէպի Զանգեզուր, ապա Պարսկաստանի ճամբով կ'անցնին սփիւռք:

25 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1988
ՍՈՒՄԿԱՅԻԹԻ ՋԱՐԴԵՐ

Ազրպէյճանի Սումկայիթ քաղաքին մէջ, ազերիներ կը յարձակին հայ բնակչութեան վրայ ու կը սպաննեն աւելի քան 1500 հայեր՝ մանուկներ, կիներ ու ծերեր: 8 Մարտին, բողոքի ցոյցեր կը կազմակերպուին Ծիծեռնակաբերդի մէջ Սումկայիթի զոհերու յիշատակին· այս ցոյցերուն երկուքէն երեք հարիւր հազար հայեր կը մասնակցին:

15 ՄԱՐՏ 1921
ԹԱԼԷԱԹ ՓԱՇԱՅԻ ԱՀԱԲԵԿՈՒՄ

Ամիսներու հետապնդումէ ետք, Սողոմոն Թեհլիրեան եւ իր գործակիցները Պերլինի մէջ կը գտնեն Թալէաթ փաշան՝ կեղծ անունի մը ետին պահուըտած: Մարտ 15-ի առտուն, Թեհլիրեան կը տեսնէ թէ Թալէաթ իր տունէն դուրս կու գայ: Ան կը հետեւի Մեծ Եղեռնի գլխաւոր պատասխանատուին, կը հասնի անոր, դիմացը կ'անցնի ու ատրճանակը կը պարպէ անոր ճակտին: Պահ մը կը դիտէ եղեռնագործին դիակը եւ ետքը կը վազէ: Անցորդներ կը բռնեն զինք ու ոստիկանութիւնը զայն բանտ կ'առաջնորդէ: Ամիսներ ետք կը սկսի իր դատաւարութիւնը, դատավարութիւն՝ որ կը կեդրոնանար թուրք կառավարութեան գործած ցեղասպանութեան վրայ՝ քան ահաբեկիչի արարքին: Ամբաստանեալը անպարտ կ'արձակուի:

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱՊԱՅՔԱՐ

Հայ ժողովուրդը իր հազարաւոր տարիներու պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով Հոկտեմբեր 1991-ին կատարեց նախագահական ընտրութիւնները: Այս ընտրութիւններուն կը մասնակցէին եօթը թեկնածուներ:

Քուէարկութիւնը շահեցաւ քուէարկողներու 82.3 առ հարիւր ձայներու մեծամասնութեամբ՝ Պր. Լեւոն Տէր Պետրոսեան, որ նախագահական թեկնածու ներկայացած էր իր Հայոց Համազգային Շարժումի (Հ.Հ.Շ.) կողմէ: Իր թեկնածութիւնը ընդունած էին նաեւ Ռ.Ա.Կ. (Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւն) եւ Ս.Դ.Հ.Կ. (Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւն):

Լեւոն Տէր Պետրոսեան ծնած է Հալէպ, Սուրիա, 1945-ին: Մասնագիտութեամբ արեւելեան մշակոյթներու մասնագէտ է, ու կը խօսի տասը լեզու: Ղարաբաղ Կոմիտէին մաս կազմած է: Նաեւ վեց ամսուայ համար բանտարկուած է իր գործերուն համար 1989-էն 1990: Նախագահ եղած է Հայաստանի խորհրդարանին Հոկտեմբեր 1990-ին. ներկայիս, Հայաստանի նախագահն է:

Փոքրիկ տեղեկութիւններ փոխանցեմ մնացեալ թեկնածուներուն մասին. —

Պարոյր Հայրիկեան ծնած է Երեւան, 1949-ին: 1960-ական թուականներէն ի վեր, զօրաւոր կերպով անկախութեան գաղափարը հետապնդած է: Բանտարկուած է իր տեսակէտներուն եւ քաղաքական գործունէութիւններուն համար համայնավարներուն կողմէ: 1988-էն 1990 ապրած է Լոս Անճելըսի մէջ, աքսորուած հայրենիքէն, կրկին համայնավար կուսակցութեան կողմէ: Նաեւ հիմնադիրն է Ազգային Ինքնորոշում Միութեան: Իր միութեան կողմէ իր թեկնածութիւնը դրած էր Հայաստանի նախագահական ընտրութիւններուն եւ շահած էր քուարկողներուն 7.6 առ հարիւրը:

Ընկեր Սօս Սարգսեան ծնած է Ստեփանաւան, 1929-ին: Կը սեպուի Հայաստանի նշանաւոր դերասաններէն մէկը: Դերակատարած է շատ մը շարժապատկերներու եւ թատրոններու մէջ: Դերասանութեան կողքին ընտրած է նաեւ քաղաքական գործունէութիւն. ընտրուած է Սովետական Միութեան պատգամաւոր 1989-ին: Ղարաբաղեան Շարժումին գործօն դերակատարներէն մէկը եղած է, եւ Հայ Ազգային Ընկերակցութեան հիմնադիրն է: Անդամ է նաեւ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան: Իր նախագահական թեկնածութիւնը ներկայացուած էր Հ.Յ.Դ.-ի կողմէ: Նախագահական ընտրութիւններուն քուէարկող ձայներուն 4.4 առ հարիւրը շահած է:

Հայաստանի մէջ, Հոկտեմբերեան նախագահական ընտրութիւններուն թեկնածու էին նաեւ պարոններ Ռաֆայէլ Ղազարեան, Աշոտ Նաւասարդեան, Վազգէն Մանուկեան եւ Զօրի Պալայեան: Պարոն Մանուկեան քուէարկութիւններէն առաջ հրաժարած է, իսկ պարոն Զօրի Պալայեանի թեկնածութիւնը չէր ընդունուած, ընտրական պայմաններէն մի քանին չամբողջացնելուն համար:

ՇՈՒՇԻԿ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ՔԷՍԱՊԻ ԼԵՌՆԵՐԸ

Ահաւասիկ չորս տարի անցաւ, եւ աչքիս առջեւ կու գայ այս փոքրիկ հայկական գիւղը, իր բարձր լեռներով շրջապատուած: Հակառակ անոր, որ մէկ անգամ այցելած եմ Քէսապը, սակայն շատ թարմ յիշատակ մը կը մնայ անկէ իմ մտքիս մէջ: Բախտաւոր էինք, որ այդպէս պայծառ օրով մը, առիթը ունեցանք բարձրանալու այդ լեռները: Կէսօրուայ դէմ էր, եւ կիզիչ արեւին ճառագայթները մեզ կը հետեւէին: Կամաց-կամաց կը բարձրանայինք եւ ես, ինքնաշարժին պատուհանէն վար նայելով, կը զմայլէի այդ տեսարանին վրայ: Լեռներէն վար, ընդարձակ տարածութիւն մը կար կանանչութեամբ ծածկուած. երկինքը կապոյտ, կարծես թէ գիս վեր կը քաշէր եւ շուրջս, անոյշ բոյր մը, վարդի բոյրէն աւելի անոյշ՝ գլուխս կը դարձնէ եւ գիս կը քնացնէ: Քարքարոտ ճամբան բնաւ գիս չէր խանգարեր, կարծես թէ քարին տեղ բամպակով ծածկուած ըլլար հողը, այնքան որ բնութիւնը սիրտս գրաւեր էր:

Վերջապէս հասանք գիւղ: Բնակիչները այնպէս մը մեզ կը դիտէին, որ կարծես թէ բոլորովին օտար ըլլայինք: Հակառակ անոր, որ իրենց համար օտար էինք, ինչ մեծ հիւրասիրութեամբ մեզ ընդունեցին: Ինքնաշարժը կանգ առաւ եւ իջանք մօտակայ աղբիւրէն ջուր խմելու: Ո՞վ կ'ուզէ գաւաթով խմել մեր այսօրուայ զտուած ջուրը, երբ կրնաս ափովդ այդ աղբիւրին պաղ ջուրէն խմել, որ կ'ենթադրես թէ սարերէն կը հոսի. իրապէս համով եւ զովացուցիչ, կարծես Կաթնաղբիւրի ջուրէն ըլլար:

Ճաշի ժամը եկած համարելով, ճաշարան մը գացինք եւ հոն բնութիւնը մեզ կը շրջապատէր: Որթատունկի տերեւները պատերը մագլցած էին եւ խաղողի ողկոյզներ կախուած էին մեր գլխուն վերեւ. կ'արժէր անոնց շուքին տակ քնանալ եւ ալ բնա՛ւ չարթնանալ:

Օրը այսպէս անցաւ, պտոյտներով, եւ արդէն քանի մը ժամ ետք, որոշեցինք մեկնիլ: Այս անգամ, մեր վերադարձի ճամբուն վրայ Միջերկրական ծովը՝ իր անսահման կապոյտով մեզ կ'ընկերանար: Չէի ուզեր բնաւ մեկնիլ այդ երազային աշխարհէն, եւ հակառակ անոր, որ հիմա անկէ շատ հեռու կը գտնուիմ, ան իր սքանչելի տեսարաններով եւ բնութեամբ կը հանգչի իմ մտքիս ու սրտիս մէջ:

ԱՐՄԻՆԷ ԵԱՂՃԵԱՆ

Ծնողքս ուզեց Գանատա հաստատուիլ, սակայն ես չէի ուզեր այս օտար երկրին մէջ ապրիլ, հեռու բոլոր դասընկերներէս եւ իմ արենոյշ քոյրերէս: Առաջին տարին շատ դժուար էր, բայց երբ Հայ Կեդրոն յաճախել սկսայ, փոխուեցայ, մանաւանդ երբ Պատանեկան Միութեան անդամ դարձայ:

Ինծի համար նորութիւն էր Պատանեկան Միութիւնը. շատ հետաքրքրական, մանաւանդ սեմինարները, ուր բոլոր մասնաճիւղերը իրարու կը միանան: Դաստիարակչական նիւթերով եւ խաղերով, լաւ ժամանակ կ'անցընենք:

Շատ ուրախ եմ որ Պատանեկան Միութեան անդամ եմ եւ կը քաջալերեմ, որ բոլոր պատանիները անդամ դառնան այս միութեան:

ՀԵՐՄԻՆ ԹՆՃՈՒԿԵԱՆ, «Խանասոր»

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑԻ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

Ատենապետը կը կարդար ներկաներու ցանկը. այդ վայրկեանին քննեցի շրջակայքս եւ սկսայ մտմտալ, թէ ինչ մեծ պատիւ է երեսունմէկ Հ.Յ. Դաշնակցութեան Երիտասարդականի ընկերներու եւ ընկերուհիներու հետ ընդհանուր համագումարի մասնակցելու Կիպրոսի մէջ:

Ներկայացան պատգամաւորներ Արժանթինէն, Արեւելեան եւ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներէն, Անգլիայէն, Գանատայէն, Ֆրանսայէն, Կիպրոսէն, Սուրիայէն, Լիբանանէն, Եգիպտոսէն, Յունաստանէն, Պարսկաստանէն եւ նաեւ երկու նորակազմ գաղութներէ՝ Պուլկարիայէն եւ Շուէյտէն: Գ.Ե.Մ.ը ներկայացուցին Ընկ. Ռաֆֆի Տօնապետեան եւ ընկ. Մանուէլ Քէօսէեան: Ժողովը կը հովանաւորէր Բիւրոյի ներկայացուցիչ ընկ. Արա Տէմիրճեան: Նպատակն էր այս խորհրդաժողովին հայ երիտասարդին ներկայ իրավիճակը քննել օտար ափերու վրայ ապրող, համագաղութային կապեր հաստատել եւ բանաձեւեր շարադրել, որպէսզի զանոնք ներկայացնենք Բիւրոյին:

Յունուար 8-ին բացուեցաւ ժողովը. օրակարգը կ'ընդգրկէր բազմաթիւ գլուխներ, օրինակ՝ հայ երիտասարդին ազգային պատկանելիութիւն, համագաղութային բանակում, Կայծեր, Հայաստանի հետ փոխ յարաբերութիւն, եւայլն: Բոլորին բացման զեկոյցները միաձայնութեամբ հաստատեցին թէ հայ երիտասարդը ձուլումի կ'ենթարկուի. տակաւին, ընդհանուր առմամբ ազգային պատկանելիութիւնը կը կորսուի, ինչ որ կը մղէ ապաքաղաքականացման: Երիտասարդին մտայնութեան մէջ կը գերիշխեն անձնական նիւթական շահերը, քան՝ ազգային շահերը: Զեկոյցներու ընթերցումով փակեցինք առաջին մի քանի նիստերը:

Նշմարեցի ժողովականներու լրջութիւնը, ինքս ներառեալ. այսուհանդերձ տեղի ունեցան բուռն վէճեր, խիստ քննադատումներ, ի միջի այլոց ունենալով կատակներ:

Երկարատեւ նիստերէ ետք, երեք օր վերջը մեր բոլոր գայափարները, մտահոգութիւնները եւ առաջարկները շարադրուեցան բանաձեւերու:

Այս համագաղութային ժողովը, երկրորդը երիտասարդականի պատմութեան մէջ, սեմը հանդիսացաւ ապագայի մեր կապերու մերձեցումին եւ «Դէպի Երկիր» կարգախօսի իրականացման: Բոլորին կողմէ յաջող եւ արդիւնաբեր նկատուեցաւ այս համագումարը. սակայն մեկնեցանք այն յոյսով, որ մեր բանաձեւերու իրագործումն է, որ պիտի արդիւնաւորէ մեր ժողովը:

ՄԱՆՈՒԷԼ ՔԷՕՍԷՅԵԱՆ
«Լեւոն Շանթ»

ՎԱՆՔՈՒՎԸՐ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ

31 Յունուար - 2 Փետրուարի շաբաթավերջին, Հ.Յ.Դ.-Գ.Ե.Մ. «Արշաւիր Շիրակեան» Մասնաճիւղի վարչութեան կազմակերպութեամբ տեղի ունեցաւ սեմինար մը Stave Lakeի մօտ: Զմեռնային այս սեմինարով 17 երիտասարդներ մտածումի իրենց առարկան դարձուցին երեք գլխաւոր կէտեր ու փորձեցին իրենց կարողութեամբ ու հասկացողութեամբ լուծում մը գտնել գլխաւոր այդ երեք հարցերուն.

— Ինչ կը մտածէք՝

Հայաստան երբ այսօր անկախ է որպէս կառավարութիւն՝

ա.- Պէտք է պաշտպանէ որպէս ժողովուրդ միայն Հայաստանի մէջ ապրող, կամ՝ երկիր արտերկիր,

բ.- Պէտք է պաշտպանէ որպէս հող միայն այն հողամասը, որ այսօր ունի, կամ՝ Արցախ, Նախիջեւան, Ախալքալաք եւ Արեւմտեան Հայաստան,

գ.- Տնտեսութիւն որպէս, պէտք է հիմնուի սեփական տնտեսութեան վրայ. ինչպէ՞ս:

Սեմինարը սկսաւ Շաբաթ առտու ժամը 7:30-ին դրօշակի արարողութեամբ, ապա՝ ժամը 10:30 - 12:30 ընկեր-ընկերուհիներ աշխատանոցի դրութեամբ խումբ-խումբ իրենց կարծիքը յայտնեցին այս երեք հարցերուն շուրջ:

Երեկոյեան մինչեւ ուշ գիշեր խարոյկի շուրջ ընկերները իրենց ձիրքերով՝ երգ, խօսք, յեղափոխական երգերով անմոռանալի պահ մը անցուցին:

Յաջորդ օրը՝ Կիրակի դրօշակի արարողութենէն ետք

ընկերները դասախօսութիւն մը լսեցին «Հայաստանի ներկայ վիճակը եւ Արտաքին քաղաքականութիւնը»: Նիւթը ներկայացուց ընկ. Վահէ Անտոնեան:

Կիրակի կէսօրուայ մօտ վերջ գտաւ սեմինարը:

ՎԻՇԱՊ
«Արշաւիր Շիրակեան»

A NEW CHAPTER IS OPENED!

ON SUNDAY, MARCH 1st, at 1:00 P.M., THE A.R.F.-Y.O.C.
CENTRAL EXECUTIVE WELCOMED A 7th CHAPTER
INTO THE RANKS OF ITS ORGANISATION
THE A.R.F.-Y.O.C. - "KERI" CHAPTER
IN WINDSOR, ONTARIO.

Stay tuned for more details in the next ARDZIV.

A.R.F.-Y.O.C. Keri Chapter
702 Pierie St.,
Windsor, Ont. N9A 2K5

Հ.Օ.Մ.-ը միշտ հետապնդած է հայ ժողովրդի բազմակողմանի զարգացումը, ընկերային ծառայութեան, կրթական, մշակութային եւ առողջապահական ծիրերուն մէջ:

Այս ծառայութեան գծով է, որ Հ.Օ.Մ.-ը միշտ պատրաստ եղած է օժանդակել հայ զանգուածին:

Բարի յաջողութիւն Հ.Յ.Դ.-Գ.Ե.Մ.-ի մասնաճիւղերուն:

Հ.Յ.Դ.Գ.Ե.Մ.

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԸԼԼԱԼՈՎ ՄՈՆԹՐԷԱԼԻ ՄԷՋ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՒ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐՈՎ ԵԼՈՅԹ Կ'ՈՒՆԵՆԱՅ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԷՆ ՍԻՐՈՒԱԾ ԵՐԳԻՉ՝

ԳԱՌՆԻԿ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ՝

Հ.Յ.Դ. ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ՇԱԲԱԹ, 28 ՄԱՐՏ 1992, ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 8:30-ԻՆ
Ս. ՅԱԿՈԲ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
«ՀԱՃԷԹԵԱՆ» ՄԱՐԶԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

ՏՈՄՍԵՐԸ ԱՊԱՀՈՎԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՀԵՌԱՁԱՅՆԵԼ՝
Հ.Յ.Դ.Գ.Ե.Մ.-Ի ԳՐԱՍԵՆԱԿԸ 331-6548 ԹԻՒԻՆ